

PÄÄTÖSLAUSELMALLA MEPC.330(76) TEHDYT MARPOL- YLEISSOPIMUKSEN I JA IV LIITTEIDEN MUUTOKSET; VOIMAANSAATTAMINEN

Asian tausta

Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (International Maritime Organization, jäljempänä *IMO*) on tehty vuonna 1973 kansainvälinen yleissopimus alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä ja siihen liittyvä vuoden 1978 pöytäkirja (jäljempänä *MARPOL-yleissopimus*). Suomi liittyi sopimukseen ja vuoden 1978 pöytäkirjaan 20.9.1983 (SopS 51/1983). Yleissopimusta on muutettu lukuisia kertoja IMOn merellisen ympäristön suojelukomitean (jäljempänä *MEPC-komitea*) päätöslauselmilla.

MEPC-komitea antoi 76. istunnossaan 17.6.2021 päätöslauselman MEPC.330(76), jolla tehdään MARPOL-yleissopimuksen I ja IV liitteeseen muutokset, joilla vapautetaan miehittämättömät muulla kuin omalla käyttövoimallaan liikkuvat proomut öljy- ja käymäläjätevesipäästöjen ehkäisemiseen liittyvistä tarkastus- ja sertifiointivaatimuksista.

Voimaantulo

MARPOL-yleissopimuksen muutokset katsotaan hyväksytyiksi ja tulevat kansainvälisesti voimaan noudattaen sopimuksen niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä. Päätöslauselmalla MEPC.330(76) tehdyt muutokset katsottiin MARPOL-yleissopimuksen 16(2)(f)(iii) artiklan mukaisesti hyväksytyiksi 1.5.2022, koska niitä ei siihen mennessä ollut vastustanut 1/3 sopimuspuolista tai sopimuspuolet, joiden yhteenlaskettu tonnisto on yli 50 prosenttia maailman kauppalaivaston tonnistosta. Muutokset tulivat voimaan kansainvälisesti 1.11.2022. Koska eduskunnan suostumusta mainituille muutoksille ei ollut mahdollista saada ennen muutosten voimaantuloa, niitä vastustettiin IMOn pääsihteerille 28.4.2022 toimitetulla nootilla.

MARPOL-yleissopimuksessa ei ole määräyksiä sen muutosten voimaantulosta sellaisten osapuolten osalta, jotka ovat ensin vastustaneet muutoksia ja peruuttaneet vastustuksensa, kun muutokset ovat jo tulleet kansainvälisesti voimaan. Tällöin voimaantuloon sovelletaan valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen 24 artiklan 3 kohtaa, jonka mukaan valtiosopimus tulee valtion osalta voimaan sinä päivänä, kun suostumus valtiosopimuksen noudattamiseen on ilmaistu, jos tämä tapahtuu valtiosopimuksen voimaantulon jälkeen. Suomi on peruuttanut vastustuksensa 17.9.2025, joten muutokset ovat Suomen osalta voimassa tuosta päivästä.

Mainituilla päätöslauselmilla tehdyt MARPOL-yleissopimuksen muutokset esitettiin eduskunnan hyväksyttäväksi hallituksen esityksellä 178/2024 vp. Eduskunta hyväksyi sopimusmuutokset 3.12.2024. Tasavallan presidentti hyväksyi sopimusmuutokset ja vahvisti lait niiden voimaansaattamisesta 30.12.2024.

Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Päätöslauselmalla MEPC.330(76) tehtyt MARPOL-yleissopimuksen I ja IV liitteiden muutokset koskevat kauppamerenkulkua ja kuuluvat siten Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 13 kohdan mukaisesti valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus ei siten ole tarpeen.

Säännöskohtaiset perustelut

Ehdotetun asetuksen 1 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään, että MARPOL-yleissopimuksen I ja IV liitteisin päätöslauselmalla MEPC.330(76) tehtyt muutokset ovat voimassa 17.9.2025 lukien niin kuin niistä on sovittu. Pykälän toinen momentti sisältää tavanomaisen säännöksen sopimuksen kansallisista hyväksymis- ja voimaansaattamisvaiheista.

Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa. Asetuksen 3 § sisältää säännöksen sopimuksen voimaansaattamislain voimaantulosta. Asetuksen 4 § sisältää asetuksen voimaantulosäännöksen.

Laintarkastus

Asetusluonnos on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Toimivalta

Toimivaltaperusteena ovat valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 3 kohta sekä alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan I ja IV liitteeseen tehdyistä muutoksista annetun lain (1112/2024) 2 ja 3 §.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan I ja IV liitteeseen tehdyistä muutoksista. Laki ja asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 26.9.2025.